

Cuma Hutbesi

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

(...) وَكُلُوا وَاشْرَبُوا وَلَا تُسْرِفُوا إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُسْرِفِينَ

وقال النبي صلى الله تعالى عليه وسلم:

إِعْتَنِمَ حَمْسًا قَبْلَ حَمْسٍ :

شَبَابَكَ قَبْلَ هَرَمِكَ ، وَصِحْحَتَكَ قَبْلَ سَقَمِكَ ، وَغِنَاكَ قَبْلَ

فُقْرِكَ ، وَفَرَاغَكَ قَبْلَ شُغْلِكَ ، وَحَيَاتَكَ قَبْلَ مَوْتِكَ

Allah İsrâf Edenleri Sevmez!

(22.12.2023)

Aziz Mü'minler!

Yüce Rabbimizin sevmediği davranışlardan biri de israftır.¹ İsrâf, bir nimeti amacı dışında, gereğinden fazla kullanmaktır. "Elde edilen imkanların kadir kıymetini bilmemek" anlamına gelen israf, 'er-Rezzâk' yani 'her çeşit rızık bahşeden' Allah'ın verdiği nimetlere yapılan büyük bir saygısızlıktır.

İsrâf denildiğinde ilk olarak akıllara malın boşa harcanması gelir. Fakat Peygamberimiz (s.a.s.) israfın daha geniş boyutuna dikkat çekerek şu nasihatte bulunmuştur: **"Beş şey gelmeden önce bu beş şeyin değerini iyi bilmelisin; ihtiyarlıktan önce gençliğin, hastalıktan önce sağlığın, fakirlikten önce zenginliğin, meşguliyetten önce boş vaktin ve ölümden önce hayatın."**² Bu hadise göre gençliğimiz bir nimettir; gençlik enerjimizi gelişmiş güzel amaçsızca tüketmek ise israftır. Sağlığımızı bir nimettir; maddi ve manevi sağlığımızı ihmal etmek ise israftır. Malımız, mülkümüz, servetimiz bir nimettir; bütün bunları hayır ve iyilik yolunda kullanmamak ise israftır. Asla geri çeviremeyeceğimiz zaman bir nimettir; zamanımızı faydasız ve lüzumsuz meşguliyetlerle öldürmek ise israftır. Hayat bize bahşedilmiş bir nimettir; hayatımızı boş, manasız ve gayesiz yaşamak ise büyük bir israftır.

Kardeşlerim!

Dünya bize bir emanettir. Bu sebeple dünyada sahip olduğumuz her imkânın ölçülü ve dengeli bir şekilde tüketilmesi gerektiğini bilmek ve ona göre hareket etmek zorundayız. Nitekim bir defasında abdest alırken suyu gereğinden fazla tüketen birine Peygamberimiz (s.a.s.), "Bu ne israf böyle?" diye tepki göstermiş, o sahabe de "Abdestte de israf olur mu, ya Rasûlallah?" diye karşılık verince, sevgili Peygamberimiz, özelde o arkadaşına, genelde tüm

insanlığa şu muhteşem cevabı vermiştir: **"Evet, akan bir nehirde(n) bile abdest alıyorsanız, gereğinden fazla kullanacağınız (her damla) su israftır."**³ Peygamberimizin, "akan bir nehirde bile olsa" sözünden hareketle, onun israf konusundaki bu tutumunun yokluk ve kıtlıkla ilgili bir durum olmadığı anlaşılmaktadır. Rahmet peygamberi aslında bu sözle boş ve geniş imkanlara sahip olsak da ihtiyacımızdan fazlasını kullanmamamız gerektiğine vurgu yaparak, israf konusunda bir bilinç inşa etmeyi amaçlamıştır.

Değerli Müslümanlar!

Savurganlık, maddî imkânlarımızı yok ettiği gibi bizi yarınını düşünmeyen, sorumsuz ve disiplinsiz insanlar hâline de getirmektedir. Savurduğumuz şey sadece para-pul değil, aynı zamanda yok olup giden emeğimizdir, geleceğimizdir. Allah'ın ilahi düzenine inanan bir mümin, sadece kendini ve kendi ailesinin geleceğini düşünen bencil biri olamaz. Allah'a teslim olan bir Müslüman, dünya üzerinde yaşayan ve yüzyıllar sonra yaşayacak olan insanların, canlıların ve hatta tabiatın da geleceğini düşünmekle mükelleftir.

Bu vesileyle tüm insanlığa şu hakikati haykırıyoruz: Sorumlu, duyarlı ve vicdan sahibi her insan gibi yeryüzündeki imkanların, insanları yok etmek için değil, bilakis insanları yaşatmak için kullanılmasını arzu ediyoruz. Bizler savaş ve terörün yol açtığı maddi ve manevi israfların yerini, barış ve huzurun hâkim olduğu bir dünyaya bırakmasını istiyoruz.

Kardeşlerim!

Allah'ın israf edenleri sevmeyeceğini⁴ hiçbir zaman aklımızdan çıkarmayalım. Çöpe atılan her pirinç tanesiyle aslında bir çiftçinin aylarca verdiği emeği çöpe attığımızın farkında olalım. Kahvaltı tabağında dibini iyice sıyırmadığımız için çöpe giden her gram bal için bir arının ömrü boyunca ne büyük emek sarf ettiğini unutmayalım. Şayet israf konusunda yeterince bilinçli değilsek, bugünden itibaren daha duyarlı olmayan karar verelim. Hesap gününde bize verilen tüm imkanlardan sorguya çekileceğimizi⁵ hatırmamızdan çıkarmayalım.

Rabbim bizleri **"Harcama yaptıkları zaman ne saçıp savururlar ne de cimrilik ederle; harcamaları bu ikisi arasında mâkul bir dengeye göre olur."**⁶ ayetinde övgüyle bahsettiği o iyi kullarının arasına dahil eylesin. Cumamız mübarek olsun.

DİTİB Hutbe Komisyonu

¹ En'âm, 6/141.

² Hâkim, Müstedrek, IV, 341.

³ İbn Mâce, Tahâret, 48.

⁴ Araf, 7/31.

⁵ Tekasür, 102/8.

⁶ Furkan, 25/67.